

BA CỐT TỦY CỦA ĐẠO LỘ (lam gtso rnam gsum)

Tôn giả Je Tsong Kha Pa
Nhật Hạnh - Tenzin Yangchen
Viết dịch từ bản Tạng ngữ

Kính lễ các bậc Tôn Sư

1.
Con xin đem hết khả năng giảng giải
Ý nghĩa tinh túy tất cả kinh điển Phật
Là đạo lộ Chư Thánh Bồ Tát khen ngợi
Cổng vào cho người may mắn khát khao giải thoát.

2.
Những ai không tham đắm hạnh phúc thế gian
Nỗ lực dụng thân hạ mãn có ý nghĩa
Sẽ theo con đường làm vui lòng chư Phật
Hỡi người diễm phúc hãy tín tâm lắng nghe.

(Tâm yếm ly)

3.
Nếu không yếm ly thuần tịnh sẽ vô phương
Lắng dịu truy cầu quả lành luân hồi
Chúng sinh do ái luyến trong cõi sinh tử
Nên bị trôi buộc, trước phải tìm xuất ly.

4.
Thân hạ mãn khó được, mạng sống không dài
Tâm thường nghĩ từ bỏ mưu toan đời này
Nghiệp quả bất hư, tư duy khổ luân hồi
Quán sát thật sâu xa, bỏ tham đời sau.

5.
Quán chiếu đến mức, dù chỉ một sát na
Không còn ao ước huy hoàng trong sinh tử
Cả ngày đêm, tâm chỉ khát khao giải thoát
Là lúc tâm yếm ly trong bạn phát sinh.

(Tâm Bồ Đề)

6.
Nếu không kèm với phát khởi tâm thuần tịnh
Tâm yếm ly cũng không thể thành nguyên nhân
Đi đến phúc lạc viên mãn Vô Thượng Bồ Đề
Trí giả nên phát tâm Bồ Đề tối thắng.

7.
Bị cuốn phăng giữa bốn dòng thác khốc liệt
Bị xích xiềng nghiệp lực trói chặt khó đoạn
Bị ném tận đáy của lưới sắt chấp ngã
Trùm kín trong bóng tối mặt của vô minh.

8.
Sinh rồi lại sinh trong luân hồi vô tận
Bị liên tục hành hạ bởi ba khổ

Đây là trạng huống của những thân mẫu ta
Quán sát tâm thù thắng tự động phát sinh.

(Không Tánh)

9.

Nếu không có trí tuệ thông đạt chân lý
Chỉ tu tập tâm yếm ly cùng Bồ Đề
Thì bạn không thể nhổ tận gốc luân hồi

Cần phải dụng phương cách chứng lý duyên khởi.

10.

Quán thấy tất cả pháp luân hồi, Niết Bàn
Từ nhân sinh quả không hư vọng, xác thực
Hãy hủy diệt hết thấy ý hướng chấp cảnh
Vị ấy vào đạo lộ làm Phật hài lòng.

11.

Hiện tướng duyên khởi chân thật, bất hư dối
Chấp nhận không tánh viển ly sự trình hiện
Cho đến khi còn thấy sự tách biệt giữa hai
Là chưa hiểu được thâm ý của Như Lai.

12.

Khi chúng đồng lực không luân phiên thay thế
Duy chỉ thấy lý duyên sinh như chân thật
Tâm xác quyết diệt mọi chấp trước thật hữu
Là khi ấy bạn hoàn tất tri kiến quán sát.

13.

Mặt khác, hiện tướng duyên sinh trừ hữu biên
Không tách xa lìa vô biên chấp đoạn diệt
Hiểu rằng không tánh hiện khởi qua nhân quả
Thì bạn không bị biên kiến chấp chiếm đoạt.

14.

Khi con thật sự hiểu đúng điểm trọng yếu
Ba cốt tủy của đạo lộ như thế rồi
Hãy sống độc cư phát triển tinh tấn lực
Sẽ sớm đạt được đời con hạnh nguyện ước.

Trên đây là lời khuyên của Bậc tu sĩ đa văn Lobsang Dragpa, tức Ngài Tsong Kha Pa, cho Ngawang Drapa, một quan chức ở Tshakho.

+ Bát vô hạ:

1. Địa ngục	2. Súc sinh
3. Ngạ quỷ	4. Trường thọ thiên
5. Sinh nơi biên địa	6. Các căn bất toàn
7. Chấp tà kiến	8. Như Lai không xuất hiện

+ Mười viên mãn:

- Tự viên mãn:

1. Được sinh làm người	2. Sinh nơi trung thổ

3. Các căn đ̣ầy đủ 4. Chủ phạm vô gián
(chưa làm các nghiệp đ̣iên đảo như tội ngũ nghịch)
5. Tịnh tín Tam Bảo

- Tha viên mãn:

6. Gặp Phật xuất thế 7. Gặp Phật thuyết Pháp
8. Phật Pháp trụ thế 9. Tín phụng Phật Giáo
10. Có duyên tu học

Bốn dòng thác: sinh, lão, bệnh, tử. Bốn bậc lưu: vô minh, kiến, hữu, dục.